

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci **žalobce:** J. [redacted] P. [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted], **zast.** JUDr. Jiřím Horákem, advokátem se sídlem Zlín, Lešetín IV/708, proti **žalované:** Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2 o 40 000,- Kč s přísl.

T a k t o:

- I. **Žaloba**, aby žalovaná zaplatila žalobci částku ve výši 40 000,- Kč, **se z a m í t á**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 600,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 9.7.2014 domáhá po žalované náhrady nemajetkové újmy s odůvodněním, že usnesením policejního orgánu PČR Krajské ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 7.1.2013 byl obviněn ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1,2 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne [redacted] jako řidič osobního vozidla nepřizpůsobil rychlost jízdy a v důsledku toho došlo k zranění řidiče M. [redacted]. Proti tomuto usnesení podal žalobce stížnost, která byla ze strany státního zástupce zamítnuta. Následně byla podána obžaloba na Okresní soud ve Zlíně pod sp. zn. [redacted]. [redacted] žalobce uznal vinným z výše uvedeného přečinu. K jeho odvolání odvolací soud ve veřejném zasedání rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně se závazným pokynem k vypracování znaleckého posudku. OS ve Zlíně

následně žalobce viny zprostil. Žalobce tak ve věci shledal nezákonné rozhodnutí, na základě kterého bylo vedeno trestní stíhání a tímto žalobci vznikla nemajetková újma. Dále odkázal na rozhodnutí NS ČR 30Cdo 2813/2011. Co se týká povahy trestní věci, žalobci hrozil trest odnětí svobody od šesti měsíců do 4 let a trest zákazu činnosti. Trestní stíhání trvalo téměř jeden rok. V důsledku zahájení a trvání trestního stíhání se žalobci vracely negativní zážitky z dopravní nehody. Začal se bát o svoji budoucnost. Pobyt ve věznici v rámci trestu odnětí svobody by znamenal odloučení od rodiny, zálib a taktéž od vykonávané práce, což by velmi těžce nesl. Trestnímu stíhání šlo jednoduše předejít včas, a to vypracováním znaleckého posudku. Je s podivem, že tento znalecký posudek byl vypracován až v důsledku rozhodnutí odvolacího soudu, který zrušil odsuzující rozsudek soudu prvního stupně a zavázal tento soud k vypracování znaleckého posudku. K trestnímu stíhání žalobce tak vůbec nemuselo dojít. Po celou dobu trestního stíhání měl strach, úzkost, napětí, začal se mu hroutit svět, veškeré životní jistoty byly ohrožené. Toto se začalo promítat i ve vztahu k rodinným příslušníkům, kamarádům a práci. Obavy se stále stupňovaly, když viděl, že není vůle vypracovat znalecký posudek, který je klíčovým podkladem pro rozhodování o vině. Význam trestního stíhání pro žalobce se zvyšoval, když orgány ignorovaly potřebu znaleckého posudku. Žalobce pracuje jako [REDAKCE] představa z hrozby případného vězení a ze zákazu řízení motorových vozidel byla velká, intenzivní. Jedná se o jeho práci, přičemž v případě uznání viny by přišel o zaměstnání. V horším případě i o svobodu. Dále uvádí, že si vzal úvěr ve výši [REDAKCE] Kč na koupi motorového vozidla. V důsledku uznání viny by nemohl tento úvěr splácet. Protože je [REDAKCE] přišel by každopádně o zaměstnání. Byla zasažena jeho čest, hrdost, když byl obviněn z něčeho, co nespáchal. Celé trestní řízení bylo psychickou zátěží. Dále odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 590/08 s tím, že každé trestní stíhání ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorně třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého. Dále odkázal na nález Ústavního soudu ČR III. ÚS 1976/09 s tím, že trestní řízení je způsobilé zasáhnout do osobnostních práv člověka, není rozhodné chování úředních osob, ale výsledek trestního řízení ve vztahu k opodstatněnosti a jeho zahájení. Zadostiučinění bude muset být poskytnuto v penězích vždy tam, kde doba mezi vydáním usnesení o zahájení trestního stíhání a výrokem podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivce obviněn a obžalován nestal, případně, jej nespáchal obžalovaný, a nebo skutek, nebyl trestným činem, bude delší v řádu týdnů nebo měsíců. Stigma trestního stíhání, které na člověku neprávem ulpí, nelze totiž odčinit jen soudním výrokem, trvá-li potvrzení nevinny příliš dlouho. Lze s jistotou konstatovat, že doba, po kterou běží trestní stíhání, je delegitimizujícím faktorem.

Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku. Dále dospěla k závěru, že v řízení vedeném u OS ve Zlíně pod sp. zn. [REDAKCE] došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. a žalobci se za **toto omluvila**. Dále uvedla, že se jedná o dostatečnou formu satisfakce, když předmětné trestní stíhání bylo vedeno pro podezření pro spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Co se týká negativního dopadu trestního řízení, uvedla, že každé trestní stíhání může zasáhnout do života stíhané osoby, v řadě s větší či menší intenzitou. V rámci mimosoudního projednání je poskytnuto zadostiučinění jen tehdy, má – li žalovaná za nesporné, že tento zásah je možné hodnotit jako skutečně závažný. Trestní stíhání žalobce trvalo necelých 12 měsíců, ve věci rozhodoval 2x soud prvního stupně, jedenkrát soud

odvolací. Délka řízení se žalované jeví jako přiměřená. V průběhu trestního stíhání byl vydán trestní příkaz, kdy žalobci byl uložen trest odnětí svobody v trvání 7 měsíců se zkušební dobou v trvání 18 měsíců a dále zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou let. Stejný trest byl potom uložen i v rámci prvního rozsudku OS ve Zlíně. První sazba zmíněných trestů fakticky žalobci nehrozila, neboť se jednalo o osobu bez záznamu v trestním rejstříku. Žalobcem učiněná tvrzení považuje žalovaná za neopodstatněná. Co se týká znaleckého posudku, který nechal vyhotovit soud prvního stupně až na základě závazného pokynu soudu odvolacího, žalobci nic nebránilo, aby si tento nechal vypracovat sám a příslušnému soudu jej předložil.

Soud má za prokázaný průběh řízení ze spisu OS ve Zlíně pod sp. zn. [REDAKCE] a to tak, že dne 7.1.2013 bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání za spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 ods.1,2 trestního zákoníku. Proti tomuto unesení žalobce podal stížnost, která byla ze strany státního zástupce jako nedůvodná zamítnuta. Následně došlo k podání obžaloby. Dne 26.3.2013 pod čj. [REDAKCE] OS ve Zlíně vydal trestní příkaz, kterým žalobci uložil trest odnětí svobody ve výši 7 měsíců se zkušební dobou v trvání 18 měsíců a zároveň trestní zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou let. Proti tomuto žalobce podal odpor, ve věci bylo dále pokračováno. Bylo nařízeno hlavní líčení. OS ve Zlíně rozhodl rozsudkem pod čj. [REDAKCE] dne 13.5.2013, a to tak, že žalobce uznal vinným ze shora uvedeného přečinu a uložil mu stejný trest jako v trestním příkazu. Proti rozsudku podal žalobce odvolání. Odvolací soud shora uvedený rozsudek soudu prvního stupně zrušil a ve věci bylo nově jednáno. OS ve Zlíně novým rozsudkem žalobce obžaloby zprostil. K právní moci tohoto rozsudku došlo 27.11.2013. Trestní stíhání žalobce tak trvalo 10 měsíců a 20 dní.

Soud má za prokázané z listinných důkazů skutečnost, že žalobce absolvoval školení profesní způsobilosti řidičů vozidel nad 3,5t dne 19.11.2011, 7.1.2011, 7.11.2012, 22.3.2013. Dále má soud za prokázané, že dne 6.12.2012 žalobce se společností [REDAKCE] uzavřel pracovní smlouvu, včetně dohody o změně pracovní smlouvy, na základě které žalobce pracoval jako [REDAKCE]. Dále má soud za prokázané ze smlouvy o úvěru KB, že žalobci byl dne 17.5.2011 poskytnut úvěr ve výši [REDAKCE] - Kč.

Dle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb.(dále jen zákona) stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Dle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Dle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení.

Dle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Dle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Soud se nejprve zabýval skutečností, zdali v trestním stíhání žalobce vedeném u OS ve Zlíně pod sp. zn. ██████ došlo k vydání nezákonného rozhodnutí a tím pádem i k existenci odpovědnostního titulu. Soud stejně jako účastníci řízení dospěl k závěru, že usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 7.5.2013 č.j. ██████ ██████ nabylo právní moci a následně soud dovodil zprošťujícím rozsudkem OS ve Zlíně došlo i ke zrušení tohoto usnesení o zahájení trestního stíhání a tím pádem i k existenci nezákonného rozhodnutí. Soud tak dovodil, že ve věci je dán odpovědnostní titul nezákonného rozhodnutí – podle § 8 odst. 1 zákona č. 82/98 Sb..

Dle ustanovením § 31a odst. 2 zákona č. 82/98 Sb., že zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže majetkovou újmu nebylo možné nahradit jinak, a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Soud se zabýval skutečností, zdali samotné trestní stíhání žalobce vyvolalo u žalobce natolik závažný zásah do jeho osobnostních práv, aby bylo na místě odškodnit takovýto zásah, buď formou konstatování porušení práva, a nebo v penězích.

Soud na den 7.11.2014 nařídil jednání, a to v tom směru, aby zejména poučil žalobce dle ust. § 118a, odst. 1,3 o.s.ř., že v daném případě, byť soud dovodil skutečnost, že ve věci je dán odpovědnostní titul nezákonného rozhodnutí, je však na žalobci, aby konkrétní újmu vzniklou na základě tohoto nezákonného rozhodnutí tvrdil a také intenzitu takového zásahu a také skutečnost, že intenzitu tohoto zásahu je možné odškodnit částkou 40 000,- Kč, také prokázal. Žalobce ani právní zástupce žalobce se k jednání nedostavili a připravili se tak o možnost být podle § 118a, odst. 1,3 o.s.ř. také poučen.

Soud má za prokázané z listinných důkazů skutečnost, že žalobce absolvoval školení profesní způsobilosti řidičů vozidel nad 3,5t dne 19.11.2011, 7.1.2011, 7.11.2012, 22.3.2013. Dále má soud za prokázané, že dne 6.12.2012 žalobce se společností ██████ uzavřel pracovní smlouvu, včetně dohody o změně pracovní smlouvy, na základě které žalobce pracoval jako ██████ Dále má soud za prokázané ze smlouvy o úvěru KB, že žalobci byl dne 17.5.2011 poskytnut úvěr ve výši ██████ Kč. Jiné důkazy žalobce k prokázání svých tvrzení týkající se intenzity zásahu nenavrhl. Soud má za to, že ani samotná tvrzení žalobce týkající se konkrétního zásahu, konkrétní újmy, která s uvedeným trestním stíháním žalobci měla vzniknout, nejsou natolik přesvědčivá a zejména k nim nebyly navrženy ani důkazy, aby v této fázi řízení prokázaly skutečnost, že žalobci trestním stíháním vznikla taková újma, aby bylo na místě odškodnit ji v penězích. Soud odkazuje, stejně jako účastníci řízení na rozhodnutí Ústavního soudu ČR II. ÚS 590/08 ze dne 17.6.2008 s tím, že každé trestní stíhání ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého. Nicméně právě z tohoto lze odvodit obecnost zásadu trestního stíhání do osobnostních práv každého člověka, nikoliv pouze do osobnostních práv žalobce. K tomuto soud dále odkazuje i na rozhodnutí NS ČR 30Cdo 2813/2011

s tím, že přiznané zadostiučinění by nemělo být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti.

Dle rozhodnutí NS ČR 28Cdo 4655/2010 ze dne 10.5.2012 odpovědnost státu za škodu vzniklou nezákonným rozhodnutím je odpovědností objektivně a nelze se jí zprostit a předpokládá současné splnění tří podmínek. 1. nezákonné rozhodnutí, 2. vznik škody, 3. příčinnou souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody. V případě odpovědnosti státu za škodu založené na nezákonném rozhodnutí je na žalobci aby tvrdil a v případě procesní potřeby prokázal, že mu v důsledku nezákonného rozhodnutí vznikla újma. Viz třetí právní věta Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia NS ČR CPJN 206/2010. Výjimku z tohoto pravidla by představovala pouze situace, kdy by bylo zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by danou skutečností byla postižena, a šlo by o notorietu, již není třeba dokazovat – viz. rozsudek NS ČR 30Cdo 2555/2010. Nejvyšší soud ČR potom rozhodnutím 30Cdo 3731/2011 zdůraznil, že vznik nemajetkové újmy zpravidla nelze dokazovat, neboť jde o stav myslí osoby poškozené, jde pouze o zjištění, zda jsou tu dány objektivní důvody pro to, aby se konkrétní osoba mohla cítit poškozenou. Jinými slovy řečeno, je třeba zvážit, zda vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, by se i jiná osoba v obdobném postavení mohla cítit dotčena ve složkách, tvořících ve svém souhrnu nemajetkovou sféru žalobce. Jedná se o utrpení na těch nehmotných hodnotách, které se dotýkají morální integrity poškozené osoby. Sem patří důstojnost, čest, dobrá pověst, ale i jiné hodnoty, které se zpravidla promítají v niterném životě člověka, jako je svoboda pohybu, rodinný život, nejistota apod.. Dospěje-li soud v konkrétním případě k závěru, že žádný z těchto složek nemohla být významným způsobem v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu negativně dotčena, je na místě závěr o tom, že nedošlo ke způsobení nemajetkové nebo morální újmy. Jak bylo shora uvedeno, již ÚS ČR v nálezu II. ÚS 590/08 konstatoval, že právě každé trestní stíhání ovlivňuje osobní život trestně stíhaného a tak dále s tím, že toto je nutné je dát právě do souvislosti se shora uvedenými rozhodnutími NS ČR. Je navíc právě nutné přihlídnout k dalším individuálním okolnostem jednotlivého případu. Dále soud odkazuje na článek 5. odst. 5 Úmluvy s tím, že je třeba vždy považovat za subsidiární ve vztahu k jiným satisfakčním prostředkům peněžní formu odškodnění.

Na základě shora uvedených rozhodnutí NS ČR a ÚS ČR soud právě konstatuje, že ani žalovaná nijak nesporeovala skutečnost, že by v daném trestním stíhání žalobce došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, na základě kterého i lze pohlížet na celé trestní stíhání jako na nezákonné a ani skutečnost, že by obecně žalobci samotným tímto trestním stíháním nevznikla nemajetková újma. Soud na základě provedení dokazování dospěl ke stejnému závěru, a to ke skutečnosti, že obecně trestním stíháním žalobci nemajetková újma. Vznikla mu ve stejné výši, jako jakékoliv další osobě, která bylo obdobně stíhána. Soud se dále právě zabýval skutečností, zdali již samotná tvrzení žalobce a navržené důkazy jsou schopné odůvodnit a prokázat požadavek na zaplacení částky 40 000,- Kč jako náhrady vzniklé nemajetkové újmy, a to skutečnost, že vzniklá nemajetková újma je natolik zásadní a natolik intenzivní, že je na místě odškodnit ji v penězích a toto odškodnění není v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Soud přihlédl zejména ke skutečnosti, že trestní stíhání žalobce trvalo 11 měsíců s tím, že ve věci rozhodoval dvakrát soud prvního stupně, jedenkrát odvolací soud. Ve věci působila ještě na počátku Policie ČR, žalobce sám podal stížnost proti

usnesení o zahájení trestního stíhání, o které rozhodoval státní zástupce. Ve věci byly dále vypracovány i znalecké posudky. Soud má za to, že co se týká právě délky trestního stíhání, tato je zcela přiměřená závažnosti daného trestního stíhání a zejména složitosti věci procesní i skutkové. Sám žalobce potom odkazuje na rozhodnutí ÚS ČR III. ÚS 1976/09 ze dne 13.12.2013 s tím, že zadostiučinění bude muset být poskytnuto v penězích vždy tam, kde doba mezi vydáním usnesení o zahájení trestního stíhání a výrokem, podle něhož se rozsudek, v němž byl jednotlivce obviněn a obžalován nestal, bude delší v řádu týdnů nebo měsíců. Soud má za to, že právě i shora uvedená doba naplňuje toto rozhodnutí ústavního soudu, neboť se jednalo opravdu o trestní stíhání, které probíhalo v řádu měsíců.

Co se týká právě intenzity zásahu, žalobce pouze obecně tvrdil, že v průběhu trestního stíhání se u něj odstavily obavy z budoucnosti. V rámci daného trestního stíhání soud jako jediný závažnější faktor, který trestní stíhání pro žalobce mělo, byla skutečnost, že žalobce působil jako [REDAKCE] jak má soud za prokázané z pracovní smlouvy, z přehledu školení a hrozil mu trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Soud, nicméně dospěl k závěru, že toto samo o sobě nečiní intenzitu trestního stíhání žalobce natolik zásadní, aby bylo na místě přiznání zadostiučinění v penězích. Co se týká právě dalších faktorů, tyto byly tvrzeny pouze obecně, jak již soud shora konstatoval. Přesně tyto faktory, přesně takovéto následně se projevují v rámci každého trestního stíhání u každého jedince. Soud má za to, že právě touto obecně sdílenou představou spravedlnosti je konstatování porušení práva nebo konstatování vzniku nezákonného rozhodnutí a omluva. Vzhledem k tomu, že omluvy, se již ze strany žalované žalobci došlo v rámci předběžného posouzení nároku, soud i tuto formu nápravy zamítl. Jak bylo shora uvedeno, jediné další zintenzivňující faktory, které žalobce tvrdil, byla hrozba zákazu řízení motorových vozidel, kdy je však nutné přihlídnout k tomu, že k tomuto zásahu fakticky nedošlo, žalobce po celou dobu jeho trestního stíhání mohl svoji práci vykonávat. Soud nedospěl k závěru, že by se jednalo o takový faktor, který by výrazně zasáhl do standardního stylu života žalobce, a to za situace, kdy nijak nedošlo k ohrožení, ani k přerušování výkonu tohoto zaměstnání.

Co se týká úvěru žalobce, zde se jedná o čistě spekulativní tvrzení. Žalobci v žádném případě nehrozil nepodmíněný trest odnětí svobody. Toto vyplývá i z trestního příkazu i z prvního rozsudku OS ve Zlíně, zároveň je čistě na žalobci, zdali v rámci svého soukromého působení uzavře smlouvu o úvěru a vypůjčí si finanční prostředky či nikoli. Soud ani v tomto neshledal žádný faktor, který by prokazoval takovou intenzitu zásahu do osobnostní sféry žalobce, na základě které by soud dospěl k tomu, že by zde bylo na místě přiznat zadostiučinění v penězích. Soud tak žalobu zamítl.

Co se týká právě těch parametrů a faktorů, které by měly být tvrzeny ke konkrétním zásahům do osobnostní integrity žalobce, do jeho cti, do jeho osobního života atd., k tomuto měl být žalobce právě vyzván na jednání soudu dle ust. § 118a odst. 1,3 o.s.ř., ke kterému se však žalobce ani jeho právní zástupce nedostavili. Připravili se tak sami, svojí nepřítomností, o možnost takového poučení v rámci možných dalších tvrzení, týkajících se právě konkrétních závažných a závažnějších okolností trestního stíhání žalobce.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.. Žalovaná byla ve sporu plně úspěšná, soud jí přiznává náhradu nákladů řízení dle rozhodnutí ÚS PL. 39/2013, a to dva režijní paušály dle vyhl. č. 177/96Sb., á 300,- Kč, celkem 600,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněný obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí

V Praze dne 13. listopadu 2014

JUDr. Ondřej Růžička, v.r.
Soudce

Za správnost: Baštová DiS.